

Røde Kors

MAGASINET

NR 2 - 2020

INTERVJUET:

*Bent Høie takker
alle frivillige*

Side 16

DELEGATEN:

*Fra ebola til korona
for lege Siri Boye*

Side 20

HVITE BUSSER:

*75 år siden
frigjøringen*

Side 28

Kjørte beredskapsambulanse med koronapasienter

*– Vi er jo bare frivillige. Det var både skremmende
og spennende på en gang, sier Stein Teppen,
ambulansesjåfør i Akershus.*

Side 12

Koronavettregler

- 1. Følg myndighetenes råd** til enhver tid. Sjekk [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no).
- 2. Vår oppførsel kan redde liv.** Ta ansvar for å unngå smittespredning.
- 3. Aksepter egne og andres følelser.** Det er normalt å føle seg trist, lei, forvirret, bekymret eller sint under en krise.
- 4. Ikke bruk alkohol eller andre rusmidler for å takle en stresset situasjon.** Håndter følelsene dine på en sunn måte.
- 5. Hold kontakt med venner og familie** på telefon, e-post eller sosiale medier.
- 6. Vis omsorg og ta spesielt kontakt med noen du tror kan oppleve ensomhet.** Ikke gå på besøk til noen som er i karantene eller isolasjon.
- 7. Ikke bidra til at frykt for viruset fører til stigmatisering** av enkeltmennesker eller grupper.
- 8. Ta vare på deg selv.** Spis sunt, vær i aktivitet og få nok søvn også om du jobber hjemme eller er i karantene.
- 9. Ikke sett deg selv eller andre i en situasjon hvor dere trenger hjelp** fra helse- eller beredskapsressurser utenfor eget hjem.

Leder

Global krise, global dugnad

Det er nesten uvirkelig hvor raskt det gikk fra vi fikk de første nyssene om et nytt virus i Kina, til vi hadde innført de strenge smitteverntiltakene i Norge.

Koronapandemien har vist oss med all tydelighet hvor nøye verden er koblet sammen.

■ Koronapandemien er en humanitær krise som rammer liv, helse og livsopphold over hele verden. I svært mange land kommer pandemien dessuten i tillegg til andre, store, humanitære behov som skal og må dekkes, blant annet i land som Afghanistan, Syria, Somalia og Honduras.

■ Den internasjonale Røde Kors-bevegelsen jobber aktivt på tvers av regioner med særlig innsats i landene som er hardest rammet og som er mest sårbare for konsekvensene av denne krisen. Da viruset spredde seg fra land til land, kontinent etter kontinent, forsto vi også at dette ikke er noe som kan løses med nasjonale tiltak alene. Dette er en global krise, og derfor er løsningen også global.

■ Pandemien har synliggjort behovet for frivillighet nesten mer enn noensinne. I et land som Norge, med en fungerende velferdsstat og tillit mellom befolkningen og myndighetene, dekker vi andre behov enn vi gjør i land som er rammet av kriser,

konflikt og fattigdom. Men også her er det humanitære behov, og denne krisen har gjort dem enda tydeligere.

■ Kriser som denne forsterker allerede eksisterende sårbarheter. Slik som at ensomhet rammer særlig hardt de som allerede mangler nettverk. Eller at barn og unge som vokser opp med omsorgssvikt, har hatt en enda tøffere tilværelse med liten eller ingen kontakt med andre enn sin nærmeste familie. Eller at innsatte i norske fengsler mistet sin kanskje viktigste motivasjon da koronatiltakene førte til stans i besøk, permisjoner og arbeid og utdanning utenfor fengslene.

■ Røde Kors-frivillige har hentet fram et ekstra gir og funnet løsninger på nye utfordringer i løpende fart. Det gjelder like mye lokalt her i Norge som ellers i verden. De frivilliges innsats bringer livsglede og håp i en tid som setter både det globale og det lokale samfunnet på prøve.

Bernt G. Apeland

Generalsekretær i Norges Røde Kors

« Pandemien har synliggjort behovet for frivillighet nesten mer enn noensinne.

RØDE KORS-MAGASINET
02/2020 – 100. ÅRGANG

Utgiver: Røde Kors i Norge
President: Robert Mood
Generalsekretær: Bernt G. Apeland

Ansvarlig redaktør: Øistein Mjærum
Redaktør: Marianne Wellén
Telefon: 22 05 40 00
E-post: marwel@redcross.no
Forsidefoto: Erik Norrud

Design: Spoon AS
Spoon
spoonagency.no
Trykk: Panzerprint AS
Trykt utgave: ISSN 1503-5786
Digital: ISSN 1892-7971

Slik kan du hjelpe!
Se rodekors.no eller ring 22 05 42 20

- » Gi fast hver måned til vårt arbeid i Norge eller internasjonalt
- » Bli medlem og hjelp i ditt nærmiljø
- » Bli frivillig og gi av din tid

Får dere flere Røde Kors-magasiner i husstanden, har adresseendringer eller andre henvendelser:
Kontakt kundeservice på rodekors.no

Følg oss på: facebook.com/rodekors twitter.com/rodekorsnorge instagram/rodekorsnorge

Det store bildet

ODD NORDSTOGA SPILTE FOR RØDE KORS

– Jeg ville at inntektene skulle gå til noe bedre enn meg. Røde Kors er veldig aktuelle både i vanlige tider og nå med alt dere gjør i koronakrisen, sier Odd Nordstoga.

Artisten var en av mange som måtte flytte sine planlagte konserter denne våren. 26. mars serverte han en livekonsert hjem i stua til det norske folk. Konserten var gratis, men publikum ble oppfordret til å gi et bidrag til Røde Kors i Norge.

–Det var noe helt nytt med bare meg i salen. Men jeg var på turne da dette viruset kom, så jeg er varm i trøya. Nå skal jeg hevne meg på koronaen med å spille konsert likevel, sa Nordstoga før konserten, som ble holdt på Sentralen i Oslo i regi av Koronerulling.

Hele 7000 mennesker fulgte konserten, og det ble samlet inn over 500 000 kroner til Røde Kors.

RØDE KORS I

NORGE

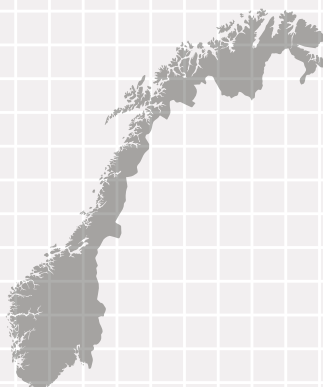

Foto: Erik Norrud

Benny Larsen og Katica Medakovic er ledsagere for pasienter som har avtale på Drammen sykehus. – Vår oppgave er å hjelpe til og skape trygghet, sier de.

Drammen

– Mange pasienter er usikre og trenger hjelp

Røde Kors sin ledsagertjeneste får veldig mange hyggelige tilbakemeldinger fra de som har avtaler på Drammen sykehus. Siden de ikke får ha med seg ledsager, blir vår jobb desto viktigere for de som er usikre og trenger hjelp, sier Benny Larsen.

Benny Larsen (63) er pensjonist. Siden mange av de vanlige ledsagerne på sykehuset ikke kan bidra nå på grunn av høy alder, har han meldt seg til tjeneste. Med 51 års fartstid i Røde Kors har det blitt en livsstil for ham å bidra og hjelpe andre når det trengs.

– Publikum tar dette veldig fint selv om mange kunne ønske seg å ha med en ledsager de kjenner. Det er kun de med avtaler som får komme inn på sykehuset, og dette praktiseres veldig strengt. I noen tilfeller gjøres det unntak så de får ha med seg ledsager, men dette må søkes om. Det er derfor mange som kommer til oss for å få hjelp. Benny forteller at han har stor glede av å kunne bidra på denne måten. Det er rundt 15 personer som bidrar i ledsagertjenesten til Drammen Røde Kors.

Stavanger

Stor gjen-synsglede

Barnas Røde Kors (BARK) i Stavanger har igjen startet med fysiske aktiviteter. Barna har savnet vennene i BARK-gruppa, og gjensynsgleden var stor da de møttes igjen for to uker siden.

– Gjennomføringen har gått veldig fint. Smittevernsreglene følges, det er få barn i hver gruppe, og det er fokus på å vaske hender og holde avstand, sier Sonny Heggelund, frivillig i BARK i Stavanger.

– Gruppene har vært utendørs siden oppstarten og barna har vært i fjæra, fanget krabber, reker, strandlopper, sjøstjerner og eremittkreps. De har også gått tur med turbingo, og snakket om ting de har sett langs veien, forteller Heggelund.

Geilo

Sangglede i krevende tider

Besøksvert Randi Aker (95) kan være på grensen til å være en blodfan av Røde Kors. Ikke bare på grunn av de gode relasjoner hun har fått med sine besøksvenner i Røde Kors som kommer på besøk til henne. Hun har også tre barn som har vært aktive i Røde Kors.

Mye har endret seg også for Randi de siste månedene, og sammen med sin besøksvenn Gudrun Irene Herleiksplass fant de løsninger for å fortsette samværet og de gode samtaler. Løsningen ble å møtes ved inngangsdøren, med en glassvegg mellom seg. Selv ikke den kalde vårluften på Geilo hindret for sang og latter. Gudrun tok med egen stol og en kopp kaffe, og den gode relasjonen, sang og samtaler kunne fortsette. Det er usikkert når de igjen kan sitte sammen i stuen. Men nå er dette en flott løsning for dem begge.

Aktiv besøksvenn

Gudrun har vært aktiv besøksvenn i Røde

Kors siden 2008. Selv om ektemannen har vært aktiv i Hjelpekorpsset over 40 år, var det først da sønnen flyttet ut at Gudrun ønsket å engasjere seg som besøksvenn. For alle relasjoner er det viktig at kjemien stemmer, og finne de gode fellesnevnerne. Her var det full klaff – både Randi og Gudrun har vært aktive i kor, og synger gamle viser av blant annet Vidar Sandbeck og Alf Prøysen.

Ensomheten ble forsterket for mange

Mellom sang og anekdoter er det som ellers i livet også alvor. Opplevelsen av ensomhet og isolasjon treffer svært mange i vårt samfunn – unge som eldre. Gjennom koronasituasjonen som rammet hele samfunnet vårt og globalt, har ensomheten blitt ytterligere forsterket for svært mange. Dette vil for mange eldre i vårt samfunn oppleves som en isolasjon nært knyttet til å være innsatt i fengsel.

For Gudrun er oppdraget og budskapet tydelig. Ingen skal sitte alene i isolasjon og

Tekst og foto: Øyvind Mikal Rebnord-Johnsen

Etter et par uker med hyppige telefonsamtaler og vinking fra utsiden av stuevinduet, fant Gudrun den gode løsningen å møtes ved inngangsdøren, bare adskilt av en glassdør.

ensomhet! Dette gjelder oss alle – husk å tenke på dem som er alene, ta opp telefonen og ring.

Foto: Espen Gjelsten

Vassendgutane spilte til inntekt for Kors på halsen

Digitale konserter er i vinden. Det populære livebandet Vassendgutane holdt sin første konsert uten publikum 3. april. De ønsket at inntektene skulle gå til Kors på halsen, Røde Kors' samtaletilbud for barn og unge. Det ble samlet inn 81 000 kroner. Tusen takk!

– 10 minutter med chat kan bety utrolig mye for elever som ikke får hjelp med lekser hjemme, sier Rikke Skov som er frivillig på digital leksehjelp.

Mer enn doblet pågang hos digital leksehjelp under koronatiden

Hverdagen med hjemmeskole kan være utfordrende for mange elever etter å ha vært borte fra klasserommene i ukesvis. Røde Kors svarer med å trappe opp det digitale leksehjelpstilbudet.

Tekst: **Sol Sigurjonsdottir**

En av dem som merker at det har strømmet flere leksehjelpere til, er Rikke Skov. 29-åringen er frivillig i Oslo, og har vært med i Digital leksehjelp et års tid.

– 10 minutter med chat kan bety utrolig mye for elever som ikke får hjelp med lekser hjemme. Man merker at de setter utrolig stor pris på det, sier Skov.

Hun bidrar som leksehjelper på vakt én gang uka, to timer av gangen. Da hjelper hun elever i språkfag, samfunnsfag, mediefag, mat og helse og kroppsøving.

– Mange spør om norskfaget. Det kan være rettskri-ving, analyse av bøker og film eller noe annet. Kunsten er å ikke bare gi fasit, men få elevene til å se at man kan formulere seg på en annen måte. Jeg pleier å si til dem at jeg ikke kan gi alle svarene, men at dette finner vi ut av sammen. Mange trenger bare en dytt i riktig retning.

Skov forteller at hun synes det er givende å kunne bruke sin egen kunnskap for å hjelpe andre.

– Det gir en god følelse, og er jo i tråd med norsk dugnadsånd å bidra når man har mulighet til det. Hva er egentlig to timer i en hverdag? Det hadde fort forsvunnet på sofaen.

– Elevene sier det betyr mye for dem

Våre frivillige får mye skryt fra elevene. Mange forteller at de setter pris på at tilbudet finnes, og at dette er en stor hjelp i hverdagen nå som det ikke lenger er undervisning i klasserommene, forteller

Marie Thurmann-Moe, leder for digital leksehjelp i Røde Kors.

Til vanlig er det fysisk leksehjelp på Fellesverkene, Røde Kors' ungdomshus i de store byene. Når disse nå er stengt på grunn av smittevern hensyn, trappes den digitale leksehjelpen kraftig opp.

Mens det tidligere var om lag 60 elever som tok kontakt med digital leksehjelp hver dag, er det for tiden mellom 150 til 200 elever daglig. Det rustes opp for enda høyere kapasitet under eksamens- og tentamensperioden. Frivillige fra Ålesund, Bergen, Stavanger og Oslo bidrar til at enda flere elever får leksehjelp enn tidligere.

– Vi har en fantastisk leksehjelpsdugnad på gang hvor mange distrikter er med. Jeg er glad for at så mange flinke leksehjelpere rundt omkring i landet vil bidra, sier Thurmann-Moe.

Nye frivillige strømmer til

Mens de frivillige på leksehjelpen til vanlig sitter sammen på vakt, har de nå «hjemmekontor». Under vekten kommuniserer de frivillige gjennom programmet Slack, hvor de også kan få hjelp eller veiledning om man sitter fast med en oppgave.

– Når man sitter hjemme, mister man det sosiale aspektet. Det er fantastisk at man klarer å holde leksehjelpen åpen nå når alt det andre rundt oss ikke er som det pleier å være, sier Skov.

Hun forteller videre at det er mange nye frivillige

«...det er fantastisk at man klarer å holde leksehjelpen åpen nå når alt det andre rundt oss ikke er som det pleier å være.»

Marie Thurmann-Moe

Digital leksehjelp

- Digital leksehjelp har siden 2015 vært en nasjonal aktivitet i Røde kors og driftes til vanlig av koordinatorene i Oslo og 65 frivillige hvorav 57 sitter i Oslo og 8 i Bergen. Nå er det til sammen 120 frivillige i Digital leksehjelp.
- Det ønskes å gi et tilbud til alle elever uansett sosial, religiøs eller kulturell bakgrunn. Det er elevens ønske om bedre prestasjoner som er styrende for deltakelse, ikke elevens faglige nivå.
- Fordi tilbudet er geografisk uavhengig og på internett kan det sikre deltakelse fra ungdom i sårbare situasjoner. Samtidig ønsker Digital leksehjelp å være et universelt tilbud som alle elever med behov for leksehjelp kan benytte seg av.

som nå strømmer til. – Jeg må få skryte litt av de andre frivillige. På en vanlig vakt er vi rundt syv frivillige, men nå pleier vi å være opptil 20. Mange strømmer til, og da får vi hjulpet enda flere. De er gira på å hjelpe, og det er flott å se hvordan de frivillige trår til der hvor det er behov.

Åpen for elever fra 5. trinn og oppover

Digital leksehjelp er åpen mandag til torsdag, fra klokken 17 til 21. Mens leksehjelpen tidligere kun var åpen for elever på ungdomsskolen og videregående skole, er den nå også åpen for mellomtrinnet i 5.-7. klasse.

Det er særlig grunnfagene norsk, matte, engelsk og samfunnsfag mange elever spør om ekstra hjelp i. Også valgfag som språkfag, kjemi og fysikk er det mange som spør om.

– Det er erfarne leksehjelpere som bidrar, og de gjør en fantastisk innsats. Vi får mange tilbakemeldinger om at de synes det er gøy å være på vakt, sier Thurmann-Moe.

Foto: Andrew Neill/Unsplash

Mange barn og unge har det ekstra vanskelig i disse koronatider. Gjennom samtaletilbudet Kors på halsen kan de snakke eller chatte med en trygg voksen.

Kors på halsen

Håper å nå flere barn og unge med økt koronastøtte

Røde Kors har lenge vært bekymret for de mest sårbare barna i Norge og hvordan disse har blitt rammet av ringvirkningene av koronapandemien. Derfor trapper Røde Kors opp arbeidet for barn og unge.

Under koronatiden er samtaletilbudet Kors på halsen kraftig opptrappet med lengre åpningstider og enda flere frivillige. Tjenesten er gratis, og tilgjengelig for alle barn og unge under 18 år. Kors på halsen har nå rustet opp med et nytt svarsenter i Bergen, slik at enda flere barn og unge kan få hjelp. Samtaletilbudet har opplevd en kraftig vekst i antall henvendelser over flere år, og behovet for hjelp blir ikke mindre aktuelt under koronapandemien. For å svare ut denne veksten øker Røde Kors kapasiteten, og flere frivillige fra Bergen er nå med på laget.

Flere barn får hjelp

Røde Kors er glad for økt støtte til barn og unge fra både næringslivet og regjeringen. I revidert budsjett ble det satt av mer midler til barna som trenger det aller mest. Det er blant annet satt av midler til ferie- og fritidstilbud til utsatte og sårbare barn og familier. I tillegg er det satt av syv millioner kroner til Kors på halsen.

– Med disse midlene kan vi hjelpe 10.000 flere barn gjennom samtaletilbudet vårt Kors på halsen og gi flere barn gode ferieopplevelser i sommer, sier Bernt G. Apeland, generalsekretær

i Røde Kors. Etter at skolene stengte 12. mars, har Røde Kors' samtaletilbud Kors på halsen fått over 5.500 henvendelser fra barn og unge under 18 år. Flere av henvendelsene er av svært alvorlig karakter. Røde Kors har derfor økt kapasiteten vesentlig, blant annet er åpningstiden utvidet slik at barn og unge kan ta kontakt med frivillige også i helgene. Røde Kors-frivillige svarer nå på henvendelser hver dag fra klokken 14.00 til 22.00.

www.korspahalsen.no

Besøktjeneste med hund i Ål

Et etterlengtet gjensyn

Det er stor gjensynsglede for både Margit og besøkhunden Kaja etter at de ikke har sett hverandre siden Norge stengte ned.

Tekst og foto: **Erik Norrud**

I begynnelsen av mai kunne besøksvennen Anne-Grethe Sorteberglien og hunden Kaja endelig besøke Margit Skarsgard igjen som bor like utenfor Ål sentrum i Hallingdal.

I et år har de truffet hverandre regelmessig helt til Covid 19 kom til landet.

– Det har vært veldig stille disse ukene. Jeg har to døtre som bor i Oslo, og de har jo holdt seg unna for å ikke smitte meg. Derfor har jeg vært mye alene, sier Margit. Hun har gått seg en tur hver dag og fått litt sosial kontakt gjennom å snakke med en jevn gammel nabo på verandaen hennes.

Stor glede

Anne-Grethe Sorteberglien har vært besøksvenn med hund i Røde Kors i fire år. Hun har to hunder, Kaja og Beauty, som begge er av rasen Mittelspitz, en type spisshund. En rase hun også driver oppdrett av. – Jeg har stor glede av å bidra med dette,

Anne-Grethe Sorteberglien er besøksvenn med hunden Kaja og kan endelig møte Margit Skarsgard som bor i Ål. – Jeg har vært mye alene og har savnet besøket, forteller Margit.

forteller hun. For ti år siden sluttet hun som selvstendig næringsdrivende for å ta seg av sønnen som lider av en muskelsykdom, men etterhvert fikk hun en del ledig tid da han begynte på skolen.

Anne-Grethe Sorteberglien så en annonse for kurs for besøksvenner med hund og meldte seg på. Siden har hun bidratt til å lyse opp hverdagen for mange på Ål. I dag er hun også instruktør i Røde Kors for nye hundeeiere.

Hunden må øves

– Det er mye man skal lære for å kunne bli godkjent som besøksvenn med hund. Man må huske på at det er du som eier som ønsker dette, og så må man lære seg å se hundens signaler så den ikke blir tatt med på noe den selv ikke vil. Hunden må øves i den type omgang vi har med de vi besøker, inne i andres stuer,

ute og på institusjoner. Ikke alle hunder passer til dette, selv om de er aldri så flotte og sosiale, forteller hun.

Selv føler hun at det gir mye å være med i denne tjenesten. – De vi besøker gleder seg sånn til vi kommer og bare det å se den gjensynsgleden de viser når vi dukker opp gjør det verdt det, sier hun. I begynnelsen besøkte hun mange som var sterkt demente og forteller at mange av ble roligere, vandret mindre og sov bedre etter besøk av hunden.

Anne-Grethe Sorteberglien er glad for igjen å kunne gå på besøk med Kaja for hun vet hvor mye besøkene betyr for de hun treffer og hvor dypt hun og hundene har vært savnet.

Tekst: Henning Helebust

Balestrand er ein del av Sogndal kommune, og har om lag 1.300 innbyggjarar. Grete Mo og Anita Hjørnevåg kjenner til dei fleste.

Ringde bygda rundt

I Balestrand har Røde Kors ringt bygda rundt og spurt korleis det står til under koronaisolasjonen. – Det er det difor vi er her, seier leiar Anita Hjørnevåg.

For å redusere einsemd under korona-isolasjonen, var Balestrand Røde Kors tidleg ute med å gje innbyggjarane sine tilbod om ein ringevenn, altså ein frivillig i Røde Kors å prate med. Men ingen nytta seg av tilbodet.

– Eg trur kanskje terskelen er for høg til å ringe og sei at ein ønskjer nokon å snakke med. Så difor foreslo eg at vi kunne snu på det, at vi ringer rundt i bygda og spør korleis det går, seier Hjørnevåg.

«Virtuell» køyretur

Ho og kontaktpersonen i Besøksenesta, Grete Mo, sette seg ned og tok ein virtuell køyretur gjennom bygda. Sjølv med 1.300 innbyggjarar, veit ein sånn cirka kven som bur rundt om.

Balestrand er ein del av Sogndal kommune, og har om lag 1.300 innbyggjarar. Grete Mo og Anita Hjørnevåg kjenner til dei fleste.

– Vi brukte skjønn, og kan ha tatt feil, men vi prøvde å tenke igjennom kven som bur åleine, kven som kanskje ikkje har familie i nærleiken, altså personar vi tenkte

kanskje ville sette pris på å slå av ein liten prat med nokon, seier ho.

Til slutt hadde dei ei liste med namn. Personane fordelte dei mellom fleire besøksvenner, så leita dei opp telefonnummera og sette i gong og ringe.

14 personar takka ja

– Vi introduserer oss, spør korleis det går, får praten i gong. Vi opplever at dei vert glade for at vi ringer. Vi avsluttar samtalene med å spørje om dei ønskjer at vi skal ringe opp att. Så langt er det 14 personar som har takka ja til det, seier Hjørnevåg.

Dei var litt usikre på om det ville virke invaderande å ringe slik. Om det ville bli godt mottatt. Men dei tok sjansen på at å informere om at ein er frå Røde Kors og spørje korleis det går, vil bli opplevd som positivt.

– Praten har gått, vi har snakka om laust og fast, kanskje informert litt om korona-ting. Responsen vil eg sei har vore veldig god. Det er jo difor vi er her, syne at vi bryr oss, seier Hjørnevåg.

Flere føler seg ensomme

Som følge av koronaepidemien har vi sett flere eksempler på nye behov og problemstillinger som har vokst frem blant eldre. Mange frykter smitte og unnlater å oppsøke fastlege og andre helsetjenester. Flere eldre mennesker har avbestilt hjemmehjelpstjenester fordi de frykter koronasmitte. Andre føler seg isolert på grunn av den sosiale distanseringen. – Nær en fjerdedel av personene i alderen 67+ som Opinion har intervjuet, svarer at de føler seg mer ensomme som følge av koronaepidemien. Røde Kors er derfor særlig oppmerksom på ensomhet hos eldre i tiden fremover, sier Annelise Flor, rådgiver i Røde Kors Besøkstjeneste.

TEMA Korona

Beredskapsambulansen i Akershus

Betydelig større behov for ambulanseskjøring

– Det var skremmende og spennende på en gang, sier Madicken Fjeldberg Johansen. Da koronaen kom til Norge, ble det mye ekstra kjøring for henne med beredskapsambulansen i Akershus.

Tekst og foto: Erik Norrud

Vi er jo bare frivillige som driver med dette. Samtidig oppsøkte vi situasjoner hvor vi var i nærkontakt med koronasmittede pasienter. Og i en tid hvor de fleste holdt seg hjemme og på trygg avstand fra folk, sier Stein Teppen som er fagleder ambulans Akershus.

Sammen med makker Madicken Fjeldberg Johansen har han kjørt ambulans i en tid med pandemi og korona. – Det er helt andre krav til smittevern.

Fullt beskyttelsesutstyr

Med pasienter i bilen kjører vi alltid med munnbind, hansker og briller. Er det sterk mistanke om eller bekreftet smittede pasienter, kjører den som sitter bak

med fullt beskyttelsesutstyr som betyr hette, briller, munnbind, beskyttelsesdrakt og doble hansker, sier Stein Teppen.

– Det er godt å være to sammen så vi kan bygge opp og drille de nye rutineene, fortsetter han. For annerledes er det, å kjøre ambulans i en tid med pandemi. – I tillegg skal bilen vaskes innvendig mellom hver pasient, legger Madicken til.

I begynnelsen brukte de en times tid på å få gjort bilen klar. Nå blir det gjort unna på 20 minutter etter at de har bedre rutiner på de forskjellige arbeidsoppgavene.

– Når vi har nærkontakt med pasienten, blir det en veldig annerledes situasjon når vi er så tildekket. Det er varmt og ubehagelig, samtidig som pasientene

– Det er jo ikke først og fremst å bli smittet selv vi er redd for.

Den store frykten er å skulle smitte andre og spesielt noen som er i risikogruppen, sier Madicken Fjeldberg Johansen og Stein Teppen som i praksis har levd i karantene hele tiden for å beskytte de rundt seg.

ikke ser ansiktene våre så godt, så det gjør noe med kommunikasjonen, sier Madicken som til vanlig kjører pasienttransport i Oslo og Akershus.

Stein har jobbet mange år som intensivsykepleier og jobber nå i Skedsmo kommune.

– Vi gjør jo dette på frivillig basis, men det var god forståelse hos arbeidsgiverne våre da dette stod på som verst. De to-tre første ukene var nesten alle vi kjørte, mistenkte eller bekreftede pasienter med Covid 19 og vi kjørte nesten daglig, sier Stein.

De er begge spente på hvor lenge Røde Kors' beredskapsambulanser skal bidra ekstra som nå, men de blir ikke overrasket om det blir i alle de 18 månedene det snakkes om, eller kortere om det kommer en vaksine.

Flyktningguide

Gode venner som endelig kan møtes

Muhammad (25) er født og oppvokst i Oslo, mens Finan (26) er født og oppvokst i Eritrea. Han kom til Norge for fire år siden som båtflyktning via Italia.

Muhammad tenker ikke så mye over at han er frivillig i Røde Kors og at han er flyktningguide for Finan. Hans opplevelse er at han får vel så mye av det å være frivillig og kanskje mer, enn det han bruker av tid.

De møttes for første gang i juni 2019, og over tid så har det utviklet seg til et nært vennskap. De deler interessen og lidenskapen for fotball og heier på samme lag, Manchester United. Og savnet etter felleskapet og euforien som følger fotballinteressen er stort nå som de verken får sett kamper på TV eller spilt kamper sammen.

Som familie

– Det har vært en utrolig tøff periode for oss å ikke kunne møtes. Vi pleier å møtes to, tre ganger i uken. Vi går tur, vi ser fotballkamp. Finan er som familie nå. Han er venn med foreldrene mine på sosiale medier, og han vet at vi stiller opp for ham alle sammen, sier Muhammad.

Finan er enig. – Mohammed betyr mye for meg og hjelper meg. Han er helt fantastisk. Vi pleier å gå på tur sammen, og se fotball. Det er viktig for meg å ha noen å finne på noe sammen med. Han lærer meg også mye nyttig om systemet i Norge, som kan være vanskelig å sette seg inn i for meg, sier han.

Trist

De er enige om at det fortsatt er trist at man må holde avstand og at man ikke kan gjøre like mye sammen som før. – Det har vært vanskelig å bare skulle være hjemme hele tiden uten noe å gjøre, sier Finan. Men å gå turer betyr mye.

– Nå er det utrolig godt å kunne møtes igjen og gå tur, selv om vi må holde avstand, sier Muhammad.

Finan (t.h) forteller at å få Muhammad som flyktningguide har betydd mye etter at han kom til Norge fra Eritrea. Nå har de utviklet et nært vennskap og har mange felles interesser.

TEMA Korona

I Syria er nødhjelpsarbeidet viktigere enn noen gang

Koronastenging gjør det enda vanskeligere for mange å skaffe seg mat og helsehjelp. Derfor er nødhjelpsinnsetningen viktigere enn noen gang.

Tekst: **Olav A. Saltbones**

Koronasituasjonen får konsekvenser for mange mennesker som lever i land som allerede er utsatt for humanitære kriser, sier Ola Ulmo. Han er sjef for Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) sitt kontor i Aleppo-provinsen. Han kjenner forholdene godt, også etter å ha ledet Røde Kors i Norge sitt arbeid i Syria i flere år.

– Mange mennesker her i Syria har ikke mer å tære på nå. Det meste er borte etter mange år med krig. Samtidig skaper koronaviruset nye helseutfordringer og ikke minst økonomiske problemer, som kommer på toppen av det som var fra før, sier Ulmo.

Han forteller at ICRC nå blant annet har vært nødt til å gjenåpne et suppekjøkken som tidligere ble brukt da krigen raste som verst i Aleppo.

«Her i storbyen Aleppo økte prisene på hvetemel og brød med 30 prosent i løpet av 5-6 uker.»

Ola Ulmo

– Sammen men en lokal organisasjon starter vi nå opp igjen et suppekjøkken som ble brukt i 2014-16, da fikk 15.000 mennesker mat fra dette kjøkkenet hver eneste dag. Nå på grunn av koronasituasjonen er vi nødt til å åpne kjøkkenet igjen, fordi det gjør situasjonen ekstra vanskelig for de som bor her, forteller han.

I Syria vil prisøkninger og mangel på helsehjelp ha store konsekvenser for folk.

– Her i storbyen Aleppo økte prisene på hvetemel og brød med 30 prosent i løpet av 5-6 uker. Mange andre matvarer har økt tilsvarende. For mange vil det bety at de får mindre mat. Vi jobber hardt for å opprettholde nødhjelpsarbeidet vårt. Det er fortsatt livsviktig, sier Ulmo.

Sammen med en lokal organisasjon gjenåpner Røde Kors et suppekjøkken. Ola Ulmo leder arbeidet til det internasjonale Røde Kors i Aleppo.

Foto: Emiliano Albersi

Somalia

Stanser koronaspredning med mobiltelefon

Takket være teknologi utviklet av Røde Kors i Norge, ble det første koronatilfellet i Somaliland oppdaget tidlig.

Tekst: **Truls Brekke**

En dag i april ble «Hamida»* kontaktet av en nabo. En person i landsbyen hadde feber, tørrhoste, og tungt for å puste. Hamida er Røde Kors-frivillig, og alle i landsbyen vet at de kan komme til henne for å få førstehjelp og for å fortelle om helserisikoer. Etter å ha undersøkt nærmere, innså hun raskt at det kunne være et tilfelle av koronavirus, i så fall det første i Somaliland, nord i Somalia.

Helseteam på plass etter bare to timer

Men det virket usannsynlig det første koronatilfellet i regionen skulle dukke opp i hennes landsby. Men da Hamida forsto at naboen nylig hadde kommet tilbake fra London, slo hun alarm. I løpet av bare to timer var et helseteam på plass for å undersøke nærmere. Allerede neste morgen ble Covid-19 prøve sent til et laboratorie i Nairobi for analyse.

Tidlig isolering

Mens de ventet på svar, fulgte Hamida opp familien med råd om hygiene, vask av huset

og hvordan de skulle forholde seg til naboer dersom prøven skulle være positiv. Etter noen dager kom bekreftelsen: Hamida hadde avdekket det første tilfellet av koronavirus i regionen.

– Tidlig varsling og respons avgjørende man stanse et utbrudd før det brer for mye om seg. Fordi hun reagerte umiddelbart, kan hun ha forhindre at smitten nådde flere i nabolaget, sier Rebecca Bushby, som har ansvar for å følge opp Nyss i Afrika.

Enkel mobilteknologi

Nyss er en programvare for rapportering av symptomer utviklet av Røde Kors i Norge. Det er basert på enkel mobilteknologi, slik at data kan samles inn også på steder med dårlig infrastruktur og liten tilgang til helsetjenester. Frivillige som kjenner sine egne lokalsamfunn godt kan identifisere og rapportere symptomer på smittsomme sykdommer via SMS, og følge opp mulige tilfeller.

– Vi har utviklet programvare som gjør det mulig å bruke enkle mobiltelefoner til å varsle om symptomer og mulige sykdomsutbrudd i en tidlig fase. Når vi vet hvor smitten skjer, kan riktige ressurser settes tidlig inn på riktig sted. Det kan redde liv, særlig der det er langt mellom sykehusene, sier Bushby.

Teknisk dugnad

Nyss er utviklet på teknisk dugnad av Røde Kors i Norge, og senere videreutviklet i Senegal og Belgia. Over 250 teknologi-frivillige har stilt opp for å utvikle plattformen. Det brukes nå i flere land for å varsle og overvåke symptomer og potensielle utbrudd. I Senegal og deler av Somalia støtter Røde Kors og Røde halvmåne-foreningene også helsemyndighetene ved å bruke dette systemet for varsling og overvåking av Covid-19.

*Navnet er endret. Stigmatisering av pasienter, familiene deres og frivillige og helsepersonell som har vært i kontakt med smittede gjør det nødvendig å beskytte identitetene deres.

Helse- og omsorgsminister
Bent Høie

Imponert over frivilligheten

– Jeg er veldig imponert over hvordan folk har stilt opp og vært villige til å være med på denne dugnaden. Og innsatsen fra alle Røde Kors-frivillige har vært helt uuvurderlig, sier helseminister Bent Høie.

Tekst: **Marianne Wellén** Foto: **Olav A. Saltbones**

Høie roser det frivillige arbeidet til Røde Kors i forbindelse med korona-pandemien. – Som en del av den lokale beredskapen har Røde Kors stått for etablering av telt ved lokale sykehus og legevakt, bistand ved testtaking og andre praktiske ting for å hindre smitte og spredning av viruset. Det vil jeg som helseminister takke for, sier han og trekker også frem hvor raskt Røde Kors snudde seg rundt og klarte å finne nye måter å drive aktivitetene på, som for eksempel at besøksvenn ble til ringevenn.

Helseministeren møter Røde Kors-magasinet rett før kalenderen viser mai måned. Samfunnet har så smått begynt å åpne opp igjen etter å ha vært stort sett stengt i flere uker. Barnehager og de første skoletrinnene har åpnet, det er igjen lov å dra på hytta og frisørene er endelig i gang igjen. Og der var helseministeren en av de første som satte seg i frisørstolen og fikk stuset sveisen. Men til hytta kom han seg ikke denne første helgen.

– Det skulle jeg jo gjerne ha fått til, smiler han og forteller at ved hytta på Stavtjørn i Rogaland er de frivillige fra Bryne Røde Kors en viktig trygghet i det lokale hyttemiljøet. – Jeg har besøkt denne Røde Kors-hytta mange ganger, har vært markør ved øvelser og min grasrotandel går til Bryne Røde Kors, forteller han.

Bekymret for barna

Høie vil gjerne understreke hvor flinke folk er til å finne gode løsninger.

– Det handler om alt fra lærere som snur seg rundt og tar i bruk digital hjemmeundervisning, til fastlegene som har blitt digitale og kunstnere og kulturarbeidere som holder konserter på andre måter og finner nye kreative muligheter. Også Røde Kors som har tatt i bruk digitale løsninger for å kunne opprett-

«Jeg har vært mest bekymret for barna.»

Bent Høie

holde sine aktiviteter, sier han.

– Jeg er mest bekymret for barna. Mange barn og unge har det ekstra vanskelig nå som de ikke får gått på skolen, og mange tilbud er stengt eller redusert. Hvis mor og far i tillegg har mistet jobben og har fått ekstra store bekymringer, så håper jeg Røde Kors og alle oss andre kan se på hvordan vi kan gi disse barna noe trygt og fast i livet, men også noen hyggelige opplevelser, understreker han.

Store omveltninger for mange

– Jeg håper tilbudet Ferie for alle kan gjennomføres i sommer, selvfølgelig i tråd med smittevernradene. Helseministeren påpeker at dette tilbudet er ekstra viktig denne sommeren når barna bare har vært på skolen i noen uker før det blir sommerferie.

– For barn og unge går jo tiden litt annerledes, så de synes jo august er fryktelig lenge til, sier han og trekker frem at spesielt ungdom har måtte forsake mye som følge av reglene.

– Er det denne sommeren du blir 16 eller 18 år så er det akkurat denne våren du har gledet deg til. Så ble den helt annerledes. Allikevel har de vært villig

til å være med på dugnaden, selv om de selv ikke nødvendigvis er i fare for å bli syke. Den solidariteten har imponert meg, understreker han.

Røde Kors sin rolle i Helse-Norge

– Frivilligheten spiller en viktig rolle i Helse-Norge. Vi har jo en sterk offentlig helsetjeneste her i landet, men ikke alle oppgaver klarer, eller bør, det offentlige å gjøre alene, sier Høie.

– Å bidra til å motvirke ensomhet, det at vi har noen å snakke med, det å skape aktivitet og innhold i hverdagen i helse- og omsorgstjenestene våre, der spiller frivillige en viktig rolle. Og så er det jo sånn at vår felles beredskap er tuftet på en pilar av frivillighet hvor ikke minst Røde Kors er en viktig støtteaktør. Dette er vi helt avhengig av, både i situasjoner i hverdagen og ikke minst i slike situasjoner vi står i nå, sier Høie.

– Jeg mener Norge har en god beredskap og har gjort mye for å være forberedt på denne pandemien, sier han, men understreker at når dette er over vil vi også se ting som kunne vært gjort bedre.

– Sånn vil det vel egentlig alltid være, den nye situ-

asjonen vil aldri være lik den forrige og det vil alltid være nye ting å lære, sier han.

Oppfordrer til ferie i Norge

Høie innrømmer at det var vanskelig å innføre hytteforbudet. – Hvis jeg ikke hadde vært helseminister hadde jeg også tenkt at hvis det kom en pandemi og jeg skulle ha hjemmekontor, var det tryggeste jeg kunne gjøre, både for meg selv og andre, å dra på hytta. Men problemet var at summen av alle som hadde tenkt riktig, hadde blitt feil. Og det hadde ikke kommunene klart å håndtere, forteller Høie som selv gjerne skulle vært på hytta i påsken.

Nå står sommeren for døren og Høie oppfordrer alle som kan til å ta en velfortjent sommerferie.

– Jeg tror det er lurt å planlegge for ferie i Norge og ikke i utlandet. Mange som ikke har hatt ferie i Norge på flere år, vil nok bli overrasket over alle de flotte tilbudene vi har i vårt langstrakte land.

Selv ser helseministeren frem til å samle venner og familie igjen. – Å være sammen med venner og familie, ikke bare på nett, men å ha det sosialt, det gleder jeg meg til, sier Bent Høie.

Helse- og omsorgsminister Bent Høie ser frem til å ha sosialt samvær med venner og familie.

Siri Johanne Boye var delegat for Røde Kors i Sierra Leone i 2014. Her er hun i omkleddningsrommet hvor drakten som skal hindre smitte tas av og på.

Delegaten

Fra ebola i Sierra Leone til korona i Kristiansand

Da korona-pandemien brøt ut her i landet var Siri Boye overlege ved legevakten i Kristiansand. – Erfaringen og kunnskapen fra ebola-epidemien i Sierra Leone var gull verdt da vi jobbet med å etablere luftveislegevakt her i Kristiansand, forteller hun.

Tekst: Marianne Wellén

Siri Boye har i to omganger vært delegat i Sierra Leone i Vest-Afrika, der hun jobbet med ebola-epidemien. – Alle erfaringene jeg gjorde der, har jeg tatt med meg inn i pandemi-håndterien her i Kristiansand. Uten den erfaringen hadde jeg ikke kunne gjøre denne jobben. Å få kontroll på koronavirus dreier seg om hygienetiltak, testing og isolering av syke, og smitteoppsporing – akkurat som under ebola i Vest-Afrika, forteller hun.

Sierra Leone i 2014 var Siri Boyes første oppdrag for Røde Kors internasjonalt, men her hjemme har

hun lang fartstid i Røde Kors. – Mitt første møte med Røde Kors var som speider i 13-14 års-alderen, da vi skulle være markører i en togulykke-øvelse. Etter det meldte jeg meg like godt inn i Røde Kors i Stavanger, hvor jeg er fra, sier Boye og forteller at hun fortsatt er godkjent hjelpekorps og iblant rykker ut på leteaksjoner i Kristiansand.

– Oppdraget i Sierra Leone var en bråstart på delegatkarrieren, sier Siri Boye. Vi kom til en situasjon som var helt ute av kontroll. Ebola var helt nytt i Røde Kors, det var upløyd land. Vi lærte mye av Leger uten grenser som også jobbet der med ebo-

Siri Johanne Boye

Alder: 43 år

Yrke: Legevakt-overlege

Arbeidssted: Legevakten i Kristiansand

Bosted: Søgne

Sivilstand: Gift

Vask- og hygienetiltak er viktige erfaringer fra Sierra Leone som Siri Boye har tatt med seg i håndteringen av korona-pandemien.

I Bangladesh jobbet Siri Boye som barnelege. – Jeg glemmer aldri et barn som dør, forteller hun.

Smittevernslege Siri Johanne Boye i Sierra Leone i forbindelse med ebola-utbruddet i 2014.

Siri Boye sammen med legestudenter i Bangladesh.

la-epidemien. Det var en tøff opplevelse, husker hun. – Da vi dro var det som å forlate et synkende skip. Jeg tenker i etterkant at det viktigste jeg gjorde var å fortelle om det da vi kom hjem.

– Men da jeg kom tilbake i 2015 var epidemien under kontroll og internasjonal respons var på plass. Det var noe helt annet å jobbe der da, forteller hun, og veldig godt å se.

Glemmer aldri et barn som dør

Da Haiti ble rammet av orkanen Matthew høsten 2016, reiste Siri Boye dit som helsedelegat for Det

internasjonale Røde Kors (IFRC). Oppdraget var blant annet å bidra til å hindre kolera-utbrudd blant befolkningen. – Det ble aldri noe alvorlig utbrudd. I Haiti var det første gang Verdens Helseorganisasjon (WHO) brukte koleravaksine i stor skala.

I Bangladesh jobbet som barnelege i flyktningleiren Cox´s Bazar året etter.

– Det var et enormt meningsfullt oppdrag, forteller hun. I leiren var det da meslingeutbrudd. – Dette var mennesker som ikke var vant til helsehjelp i det hele tatt, og var skeptiske til oss utenlandske helsearbeidere. Vi reddet nok mange med enkle midler. Men det var mange tragiske og triste episoder og skjebner. Jeg husker de jeg mister, men ikke de vi redder, forteller Siri Boye som har 10 års erfaring som barnelege. – Jeg blir aldri vant til det og glemmer aldri et barn som dør, sier hun.

Den erfarne legen har nylig kommet seg gjennom en brystkreft-sykdom. – Jeg har vært to år ute av spill, men nå er jeg klar for nye oppdrag ute. Om jeg er redd? Mindre og mindre. Jeg vil heller dø med skoa på, enn av cellegift, sier hun lakonisk og forteller samtidig at hun holder på med en mastergrad i folkehelse.

Om hva er drømmeoppdraget? – Jo, det bør være noe smittomt, det er det jeg kan best, avslutter Siri Boye.

«Da vi dro var det som å forlate et synkende skip, og det viktigste var å fortelle om det da vi kom hjem.»

Ebola i Kongo

Røde Kors har i løpet av ebola-utbruddet i Kongo testet mer enn to millioner mennesker for smitte, og sørget for at de har fått helse råd og god og riktig informasjon om smittevern og hygiene. Røde Kors har også bidratt til å gjennomføre 20.000 trygge og verdige begravelser hvor det har vært påvist eller mistenkt smitte. Mer enn 3.000 psykososiale aktiviteter har vært gjennomført, og 1.200 frivillige har fått opplæring og deltatt i ebola-responsen.

Kahindo Aclima ble bare én dag gammel. Siden det var mistenkt at moren kunne ha ebola, var fryktet man at hun kunne være smittebærer. Derfor fikk også babyen trygg og verdig begravelse.

Begravelser er vanligvis svært intime i Kongo. Men siden ebola er spesielt smittsomt like etter at pasienten er død, er det ekstra viktig å unngå å være i kontakt med liket. Frivillige fra Røde Kors sørger for at begravelsene kan skje i verdige og trygge former, uten at det er fare for smitte.

Virus er en tøff motstander

Det skulle være en gledens dag. Etter ett og et halvt år, skulle ebolautbruddet i det østlige Kongo endelig erklæres avsluttet. Men bare to dager feiringen skulle starte i april, ble et nytt tilfelle oppdaget.

Tekst og foto: **Truls Brekke**

En 26 år gammel mann fikk påvist ebola, og døde på sykehus. Så dukket seks nye tilfeller opp. Viruset har herjet Øst-Kongo siden august 2018 har tatt 2.279 liv, og ødelagt utallige familier.

– Det var fryktelig skuffende. Men det viser hvor vanskelig det er å bekjempe en virus sykdom, sier Tørris Jæger, utenlandssjef i Røde Kors. Han besøkte de ebolarammede områdene i mars, samtidig som den siste pasienten ble utskrevet. Seks uker senere, så han fram til å markere at kampen mot det nest største ebolautbruddet i historien endelig var over.

For at WHO skal erklære at en epidemi er avsluttet, må det ha gått minst 42 døgn siden det siste tilfellet av smitte. 13. april er datoen vi offisielt skulle

– Virus er en tøff motstander, sier utenlandssjef Tørris Jæger i Røde Kors. I mars besøkte han Beni i Øst-Kongo, som er episent for det siste ebolautbruddet.

erklære det nest største ebolautbruddet i historien over. Men 40 dager etter at siste ebola-pasient ble utskrevet, begynte det å komme nye tilfeller til sykehuset i Beni, som er episent for utbruddet.

– Slutten av ebola skulle være en god nyhet, og gi fornyet energi til å møte koronaviruset. Nå må vi vente nye 42 døgn før vi kan erklære utbruddet over. Samtidig er det brutt ut meslinger i regionen, som har tatt livet av enda flere enn ebola. Nå må vi slåss mot tre forskjellige sykdomsutbrudd på samme tid. Samtidig ser vi at flere av tiltakene i kampen mot ebola, nå vil være til hjelp mot korona-viruset: God og riktig informasjon, holde riktig avstand til andre, og god hygiene med hyppig håndvask er nøkkelford, sier Jæger.

For ett år siden ble Kambale Kateleko rammet av ebola. Etter at han ble friskmeldt, har han engasjert seg som Røde Kors-frivillig for å sikre trygge og verdige begravelser for de som har vært rammet av viruset.

Frivillig etter at kona døde

Kambale Kateleko (40) er én av 3.000 frivillige som har stått i frontlinjen i kampen mot ebola. Han ble selv smittet for et år siden, men overlevde.

– Min kone fikk symptomer, hun hadde over 40 i feber, hodepine, smerter i kroppen. Vi dro begge til sykehuset. Hun ble innlagt med det samme, mens jeg ble satt på overvåking. Jeg fikk en vaksine, men det var for sent, sykdommen hadde allerede satt seg i kroppen, forteller han.

Kateleko ble selv innlagt, og mens han kjempet for å overleve, døde kona på sykehuset. Han fikk ikke vært med på begravelsen, siden det tok flere uker før han ble utskrevet.

– Etter at jeg ble frisk, hadde jeg ikke noen familie igjen. Siden jeg var blant de få som overlevde ebola, følte jeg at jeg måtte bidra til å stanse denne sykdommen, sier han.

Det har vært mange myter rundt ebola. Feilinformasjon har gjort at mange ikke har søkt riktig medisinsk hjelp. Det har derfor vært avgjørende å nå ut med god og riktig informasjon om hvordan sykdommen sprer seg og hvordan man kan forebygge smitte.

– Det er viktig at de som har symptomer blir testet så raskt som mulig. Er man syk, må man til sykehus. Hvis du blir hjemme, kan du smitte de du er glad i, sier Kateleko.

Han er nå frivillig på ett av lagene som sørger for trygge og verdige begravelse for ofrene.

– Da jeg ble utskrevet fra sykehuset, var min kone allerede begravet. Det er viktig for meg å bidra til at andre får den muligheten. På den måten kan jeg bidra til at familiene kan ta ordentlig farvel med sine familiemedlemmer, sier han.

Svært dødelig

Ebolaviruset er ikke like smittomt som covid-19, men det er langt mer dødelig. To av tre av alle som ble smittet døde som følge av sykdommen.

Det har vært spesielt utfordrende å bekjempe sykdom i Øst-Kongo, hvor man jobber i et konflikt-område. Kamphandlinger fører til at folkemengder er i bevegelse, og gjør det vanskelig drive behandling og å spore smitte, sier Jæger.

Vendepunktet i kampen mot ebola kom for et år siden, da to vaksiner endelig kunne tas i bruk. Siden har mer enn 300.000 mennesker blitt vaksinert mot den dødelige sykdommen.

Ebola er svært dødelig. Bare hver tredje som har blitt smittet overlever. Det er derfor viktig at de som håndterer begravelser er godt beskyttet.

1

2

3

RØDE KORS I

VERDEN

I Alicante i Spania bringer frivillige matvarer hjem til personer som ikke kan handle selv. I alt har 340.000 spanske familier fått slik hjelp siden koronakrisen brøt ut.

Virus har ingen landegrensers

Mer enn 14 millioner Røde Kors-frivillige har de siste månedene gjort en enorm innsats for å gi humanitær hjelp til de som er rammet direkte eller indirekte av koronaviruset i alle verdens hjørner. De har vært med å redde liv, gitt støtte de mest sårbare, og begrenset ødeleggelsen denne krisen fører til.

Mennesker som lever i land som allerede er utsatt for humanitære kriser, og hvor det ikke er noe å tære på når koronaviruset skaper nye helseutfordringer, er spesielt sårbare. Nasjonale Røde Kors-foreninger er støtteaktører for myndighetene i de hardest rammede landene, og i mange land hjelper frivillige nå det nasjonale helsevesenet i møte med enorme utfordringer.

I konfliktområder som Syria, Afgha-

nistan og Jemen må folk fortsatt få tilgang på mat, vann og helsehjelp. Overbefolkede flyktningleirer, overfylte fengsler, migranter, hjemløse er spesielt utsatte. I mange land har karantene og nedstengte arbeidsplasser skapt store økonomiske problemer. Røde Kors-frivillige er på plass for å bidra med testing av smittede, pasienttransport, gi nødvendig og riktig informasjon, psykososial støtte, distribuere hygieneartikler og nødhjelp, hjelpe isolerte med å handle mat og medisiner og en rekke andre oppdrag.

Røde Kors-bevegelsen planlegger nå å bruke ni milliarder kroner for å redde liv og begrense ødeleggelsen denne krisen fører til. Innsatsen vil forsterke helsehjelp og annen nødhjelp til spesielt sårbare grupper som er rammet direkte av smitte, men også samfunn som møter nye utfordringer på grunn av smitten eller tiltak for å begrense smitten. Planen som nå settes i gang vil også hjelpe Røde Kors-foreninger over hele verden til å forberede og handle best mulig i denne situasjonen.

1

Spania Hjelper de mest sårbare

Spania er ett av landene som har vært hardest rammet av koronakrisen. Røde Kors har spilt en svært viktig rolle i innsatsen for å stanse smittespredning og hjelpe sårbare grupper.

– Vår jobb er å være der ingen andre når ut med hjelp. Oppgavene er stort sett de samme som vi vanligvis gjør. Det som er spesielt er omfanget, sier Javier Senet, som er president i Spania Røde Kors.

I løpet av de første to månedene nådde Røde Kors ut til mer enn 1,5 millioner spanjoler med nødhjelp. De har bidratt med 600 ambulanser, satt opp feltskyehus, kontaktet 700.000 eldre for å høre om de trenger bistand i karantenetiden, delt ut 5.000 nettbrett til barn slik at de fikk deltatt i skolearbeid.

Siden pandemien først nådde landet, har mer enn 35.000 nye frivillige meldt seg til Røde Kors for å bidra. De hjelper sårbare mennesker, transporterer pasienter, distribuerer mat og medisiner, setter opp herberger for hjemløse, gir hjelp til skolearbeid, gir varme og støtte til ensomme og familier som er rammet, og en rekke andre humanitære oppgaver.

2

Pakistan Stiller opp så lenge det er behov

Gjennom de siste to månedene har Taimur utført symptom- og febersjekk av passasjerer på jernbanestasjonen i Peshawar.

Passasjerer som har hatt utslag på sjekken har han sendt hjem med smittevern råd. Han har også delt ut hygienepakker områder med mange smittede. Nå drar han til moskeer for å lære folk om smittevern, sosial distansering og han deler ut mat til de mest sårbare.

Taimur sammenligner arbeidet med koronakrisen med å bli kalt ut i krig. Han kjent på både stolthet og frykt over å være en del av teamet som jobber for å stanse virusutbruddet. Og han er fast bestemt på å fortsette sin frivillige innsats: – Jeg vil fortsette å stille opp så lenge det er behov for meg, sier han.

3

Mellom-Amerika Antall drap har gått ned i korona-tiden

Landene i Mellom-Amerika har de høyeste drapstallene i verden. Flere steder er tilgang til helsehjelp begrenset. Organisert væpnet vold og kriminelle gjenger gjør situasjonen enda vanskeligere. Men i koronatiden har antall drap gått kraftig ned. – Det er langt færre som dør av korona enn antallet som vanligvis blir drept, sier Røde Kors Morten Tønnessen-Krokan, seniorrådgiver for Latin-Amerika i Norges Røde Kors. Frykten for viruset blant de kriminelle har gjort at gjengene har tatt på seg en ny rolle. Bander som vanligvis terroriserer innbyggere sørger nå for at folk holder avstand. – Når færre folk er ute og mange butikker er stengt blir det vanskeligere for dem som driver med pengeutpressing og organisert kriminalitet. Færre mennesker i gatene gjør det også lettere for politiet og ha kontroll. Gjengmedlemmene er også redde for å bli smittet av koronaviruset, og flere har gått i selvpålagt karantene, sier Tønnessen-Krokan.

Birger og Ingri sammen med Ingris far, fabrikkeier Audun Lem i 1946, året etter frigjøringen.

75 år siden Hvite busser

Brislingjenta – en utrolig kjærlighetshistorie

Da motstandsmannen Birger Madsen ble reddet hjem i Hvite Busser-aksjonen, hadde han med seg et skrin med en hemmelighet som familien først fikk greie på 75 år etter krigens slutt.

Tekst og foto: **Roar Dalmo Moltebak**

Jeg kan ikke fatte hvorfor morfar ikke fortalte denne historien til barna eller barnebarna. Den har i praksis vært hermetisk lukket siden krigen, sier Karianne Frønsdal, barnebarn av motstandsmannen Birger Madsen.

75 år er gått siden frigjøringen etter andre verdenskrig, og Karianne, som nå jobber i Røde Kors, besøker konsentrasjonsleirene Sachsenhausen og Neungamme for første gang.

Her satt bestefaren fanget fra 1943 til 1945, under tøffe forhold.

Men pakker sendt fra Røde Kors gjorde at han holdt motet oppe. I pakkene var det hygieneartikler og mat; verdifulle tilskudd i en beinhard hverdag som fange.

– Spesielt verdsatte morfar brislingboksene produsert av Firda Canning i Måløy, drevet av familien Lem. Han mente sardinene av merket Ingri, prydet av en bunadskledd ung jente, var med på å redde

«Det er litt rart å tenke på at brislingboksene morfar fikk i fangenskap er årsaken til at vår familie eksisterer.»

Karianne Frønsdal

livet hans, sier barnebarnet Karianne Frønsdal.

Sentralt i denne historien er et treskrin morfaren hadde med seg fra fangenskap. I et intervju med Bergensavisen i 1995 viste han frem skrinet og sa at det var noe av det kjæreste han hadde.

– Det skrinet har ligget på morfars skrivebord. Som barn syns vi det var spennende. Vi tok på det, men det var liksom en slags aura rundt det som forbød oss å åpne det, forklarer Karianne.

Fra sardiner til giftemål

I forbindelse med besøket til konsentrasjonsleirene har Karianne blitt bedre kjent med bestefarens historie. Også innholdet i skrinet. Små notater og en hel rekke brev i ulik forfatning avdekket en fantastisk kjærlighetshistorie. Og i sentrum står brislingboksen Ingri.

Birgers familie i Norge visste at brislingboksen betydde mye for sønnen. I et brev sendt til Birger mens

Karianne Frønsdal besøkte tyske konsentrasjonsleire sammen med generalsekretær i Røde Kors, Bernt G. Apeland våren 2020.

Ingri flankert av barnebarna Christine og Karianne på sin 80-årsdag i 2000.

han fortsatt satt i konsentrasjonsleir får han vite at moren har møtt familien Lem, og hun oppfordrer også sønnen til å selv takke familien når han får mulighet til det.

Brevet ble sendt bare tre uker før Birger ble reddet ut av Neungamme sammen med 4.000 andre skandinaviske krigsfanger. Da veide Birger bare 48 kilo og svært underernært. Uten matforsendelsene fra Norge hadde han kanskje ikke overlevd.

– Jeg tror sardinene i tillegg til å gi fysisk viktig ernæring hadde en nasjonalromantisk verdi også, med den bunadskledde jenta som prydet boksen. Han samlet på etikettene, forteller barnebarnet.

Etter å ha kommet hjem til Norge og Bergen med de hvite bussene våren 1945, fulgte Birger morens oppfordring og kontaktet Firda Canning. Han hadde ikke glemt de livgivende brislingene, og ønsket å takke.

Ikke lenge etter sendte fabrikk-eier Audun Lem en av døtrene sine for å møte motstandsmannen som

– Det er en av mine kjæreste eiendeler, sa Birger om skrinet i et intervju i 1995, uten å fortelle hva som var i det. (Foto/faksimile: Bård A. Sperrud/BA)

hadde satt sånn pris på sardinene.

– Historien er jo fin nok allerede her, men det toppe seg når vi nå har funnet ut at det var slik mormor og morfar møttes, sier Karianne.

For Birger og Ingri ble kjæresten, giftet seg og levde sammen frem til de begge døde på 2000-tallet. Selveste brislingjenta er altså Kariannes mormor.

– Det er litt rart å tenke på at brislingbokse-
ne morfar fikk i fangenskap er årsaken til at vår familie eksisterer, sier Karianne.

Karianne Frønsdal besøkte Sachsenhausen, en av konsentrasjonsleirene morfaren satt i, tidligere i år.

«Det er litt rart å tenke på at brislingboksene morfar fikk i fangenskap er årsaken til at vår familie eksisterer.»

Karianne Frønsdal

Karianne husker sin morfar som en stillfaren eldre mann som aldri snakket om krigen. De siste månedene har mye ny og ukjent informasjon dukket opp, som at Birger ble torturert av nazistene i fangenskap i Bergen før han ble sendt til Tyskland.

– Det er vanskelig å fatte hva han og de andre fangene har vært gjennom. Jeg tror kanskje grunnen til at verken mormor eller morfar har fortalt så mye fra den tiden er at de ikke ønsket så mye oppmerksomhet om seg selv og at de alltid har vært mer opptatt av hvordan andre har det.

Det aller siste brevet fra Birger, sendt til sin mor, understreker dette. Endelig ute av fangenskap og på vei hjem i en buss var det de hjemme han var mest opptatt av.

«Hadde jeg hatt penger her, kunne jeg kjøpt med noe hjem, men det får våge seg. Hovedtingen er at vi kommer hjem med liv og helse i behold. Ha det godt så lenge, kjærlig hilsen Birger»

Foto: Martin Græver

Millimeterpresisjon: Den historiske bussen skulle gjennom mange trange åpninger på sin vei fra kjelleren til resepsjonen på Nasjonalkontoret.

Bussen frem i lyset

Etter 15 år i kjelleren, har den eneste hvite bussen i Norge nå kommet opp og frem i lyset. Bussen skal bli et opplevelsessenter.

Det finnes én gjenværende buss i Norge etter redningsaksjonen Hvite busser fra slutten av andre verdenskrig. Den har de siste årene stått i kjelleren på nasjonalkontoret til til Røde Kors i Oslo. I forbindelse med markeringen av 75-årsdagen for den historiske aksjonen ble det bestemt at bussen skulle flyttes til resepsjonen, så flere kan få ta del i bussens og redningsaksjonens historie.

Nytt vitensenter

Nå skapes det et nytt viten- og opplevelsessenter rundt bussen.

– Hvite busser-aksjonen viste hvordan enkeltmenneskers innsats i humanitært arbeid reddet liv og løftet menneskeverdet. Det nye senteret skal både fortelle historie og inspirere til ny innsats, for å avdekke, hindre og lindre nød. Foreløpig består utstillingen stort sett av bussen, men mer skal komme, sier John Harald Bondevik som er ansvarlig for opplevelsessenteret Den hvite bussen.

– Og vi gleder vi oss veldig til koronarestriksjonene rundt besøk i Røde Kors kan oppheves, så vi igjen kan få vist fram bussen til flere, legger han til.

Komplisert flytting

Flyttingen av den skjøre bussen var ikke enkel. Det tok hele fire og en halv time å flytte bussen de 20 meterne opp fra sitt gamle hjem i kjelleren til resepsjonen. Dører og karmen måtte demonteres for å få den ut, og bergingsmannskapene som flyttet bussen måtte frem med millimetermål for å få den gjennom portrommet. Endelig fremme i resepsjonen, måtte en vegg fjernes for å få bussen inn i sitt nye hjem. Men 20. april kunne Erna Solberg endelig åpne utstillingen – via nett.

Tekst: Truls Brekke

Stella kvinnesenter

Et pusterom i hverdagen

Gratis fritidsklubb ble et pusterom for kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja da han vokste opp i Oslo.

Tekst: **Heidi Katrine Bang** Foto: **Olav A. Saltbones**

Enne på Stella, Røde Kors' kvinnesenter på Grønland i Oslo, er det rolig formiddagsstemning. Noen kvinner prater i sofaen, ved pc-ene sitter andre og jobber. Det blir merkbart livligere når kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja kommer inn døra, på besøk for første gang. Han er raskt i gang med en samtale – på urdu – med Faiza Begum. Etter få minutter avbryter han henne, og sier:

– Men du snakker jo veldig bra norsk!

Og dermed foregår resten av samtalen på norsk. Stella er et kompetansesenter drevet av frivillige. Senteret tilbyr over 20 forskjellige kurs og aktiviteter som bidrar til økt deltakelse i det norske samfunnet.

– Ja. Her må vi snakke norsk, selv om det er vanskelig noen ganger, smiler Begum, opprinnelig fra Pakistan.

Deilig å glemme meg selv

Til sammen er det 150 frivillige som driver aktivitetene på Stella. Raja lar seg tydelig begeistre av alt fra til systue og dansekurs, til egentrening i norsk på pc.

– Etter at jeg mistet mannen min, kunne jeg ikke bli sittende inne i leiligheten. Hit til Stella kommer jeg hele tiden. Jeg har mye vondt og mange plager. Men når jeg kommer hit, så slipper jeg å tenke på meg. Her møter jeg så mange hyggelige damer fra så mange land og da glemmer jeg meg selv. Det er deilig, forteller Begum.

Topp service

Ingen i regjeringen kjenner utfordringene mange av kvinnene som kommer til Stella har, så godt på som Abid Raja. 44-åringen vokste opp med begrensede ressurser i en kommunal bolig i Iladalen i Oslo. Han opplevde både mobbing på skolen og vold hjemme. At han senere skulle studere jus, bli valgt inn på Stortinget og dessuten bli statsråd, var ikke nødvendigvis opplagt. Moren kunne ikke lese og skrive. Faren jobbet på spikerfabrikk.

– Moren min pleide å dra til et systed på Sagene. Det var et sted hun kunne møte andre. Men så syntes hun det ble for mye mas med at det ble krevd at de skulle snakke norsk, forteller han.

– Disse kvinnene jeg møter her på Stella har vært veldig flinke til å lære seg norsk og ta i bruk de tilbu-

Kulturminister Abid Q. Raja gjør sitt for å vekke Stella-deltakernes interesse for det nye Munch-museet. Therese Olsen Svartdahl, leder for Stella, til venstre.

Faiza Begum har lang fartstid på Stella både som deltaker og frivillig.

«Her må vi snakke norsk. Men jeg synes det er vanskelig noen ganger, da.»

Faiza Begum

dene som er. Jeg vil tro at de som er fra særlig Asia og Afrika har mange av de samme utfordringene. Dette er gjerne kvinner som leverer topp service på hjemmebane, for mann og barn. At de så kan komme hit, og ha noe eget her, er veldig bra, fortsetter han.

Han påpeker at variasjonen i tilbud har økt enormt siden han var ung.

– Det finnes tilbud overalt, også i små lokal-samfunn, og mye drives av frivillige. Det er utrolig viktig for flyktninger, for nyankomne, for alle som trenger det, sier Raja.

Droppet betaling

Også for Raja selv var frivillige viktige i ungdomstiden.

– Vi pleide å «henge» i kjelleren til Ila kirke. Der var det en gratis fritidsklubb. Vi fikk gjøre alt, det handler jo om alt fra bordtennis, biljard og yatzy til bare å ha et sted å være. Men så startet de med inngangspenger, og da ble det slutt for oss. Det var bare det at de så at det plutselig var veldig mange som ikke kom lenger når de tok betalt, så da kuttet de ut inngangspengene likevel. Det at de som organiserte den fritidsklubben ga av sin tid for oss, det betydde mye, sier han.

Norges mest berømte?

Tilbake på omvisningen på Stella, lurer Raja på om kvinnene også bruker tid på utflukter til museer eller andre steder. Det skjer iblant, nikker kvinnene.

– Dere vet vel hva den mest berømte, norske maleren heter? Dere kjenner vel dette? fortsetter Raja og legger håndflatene inntil kinnene, sperrer opp øynene og åpner munnen som til et angstfylt rop.

Joda, kvinnene kjenner til Skrik. Og kulturministeren lykkes med å overbevise dem om at det kan bli fint med en tur til det nye Munch-museet i Bjørvika – når det blir mulig.

« Uten Tom og Magdalene hadde vi rett og slett ikke klart å levere det tilbudet som vi har gjort til St. Olavs Hospital.

Atle Nes

Magdalene Langset og Tom Natland Fagerhaug går gjennom prosedyrene, gjør seg klare og melder seg til AMK før enda en vakt i beredskapsambulansen. Trondheim Røde Kors bistår St. Olavs hospital under koronapandemien for å lette arbeidsmengden til den vanlige ambulansetjenesten.

Ildsjelene

140 timer i covid-ambulanse

– Når du legger timene i ambulansen sammen med de vanlige arbeidsukene våre blir det fort snakk om mange timer. Men det føles viktig og riktig å bidra – og det er nå vi må ta oss tid til å være en del av den store dugnaden mot pandemien.

Tekst og foto: **Aleksander Båtnes**

Tronheim 24.april: Siden Trondheim Røde Kors Hjelpekorps begynte å kjøre pasienter for St. Olavs hospital har frivillige bidratt med 350 timer med suppleringskjøring med beredskap-sambulanse.

Tom Natland Fagerhaug og Magdalene Langset har stått for 140 av dem.

– Vi skal ikke legge skjul på at det er krevende og lange dager med vanlig jobb først, og så mange timer i ambulanse på kvelden. Men det føles veldig godt å kunne bidra, og det hjelper veldig at vi får gode tilbakemeldinger både fra pasientene vi tar vare på og etatene vi samarbeider med, sier Magdalene Langset.

Magdalene er til daglig ansatt i Norsk institutt for Naturforskning (NINA) og Tom jobber i Equinor.

Begge understreker at det hjelper veldig å ha arbeidsgivere som ser verdien av den frivillige innsatsen og gjør det enklere for dem å bidra.

– Etter en lang vakt er det godt å få nok søvn og heller ta halv dag på jobben etterpå. Vi er begge takknemlige for å ha fleksible jobber og arbeidsgivere som heier på oss, sier Langset.

Vakta i ambulansen går fra 16.30 til 23.00, men av og til har det kommet inn oppdrag mot slutten av vakta som har ført til ekstra sene kvelder.

– Noen ganger har vi vært hjemme rundt ett. Da kan det bli litt tungt neste arbeidsdag, men det er uansett så meningsfylt at det er verdt det, understreker Tom Natland Fagerhaug.

På veien hele uka

25. mars var Røde Kors sine beredskapsambulanser klare for å rulle ut fra garasjen. Bilene kjører vanligvis bare noen få turer i uka, for å være til stede på sanitetsvakter på ulike kultur- og idrettsarrangementer. De siste ukene har ambulansen vært på veien hver eneste kveld.

– Det var en litt ujevn start. Vi hadde gira opp og var klare for mye jobb, men så ble den første kvelden veldig rolig. Jeg ble faktisk bare sittende og trippe i påvente av en utkalling som aldri kom, men etter det har det skutt fart og noen kvelder er vi helt fullbooka, sier Natland Fagerhaug.

Det er ikke bare lange kjøreturer. For situasjonen krever ekstra renhold og strenge rutiner for at både

frivillige og pasienter skal være trygge mot smitte. Før oppstart fikk alle de frivillige grundig opplæring i rutiner for smittevern av den ordinære ambulansetjenesten.

Det har de fått bruk for.

– Omtrent halvparten av pasientene vi kjører er enten bekreftet smittet eller har mistanke om smitte, så det er mye verneutstyr og mye tid til desinfisering mellom turene, sier Natland Fagerhaug.

En uvurderlig ressurs

– Uten Tom og Magdalene hadde vi rett og slett ikke klart å levere det tilbudet som vi har gjort til St. Olavs Hospital. De har vært uvurderlige for innsatsen vår gjennom pandemien, sier Atle Nes som er operativ leder i Trondheim Røde Kors Hjelpekorps.

Han har vært i tett dialog med helseforetaket siden Røde Kors ble bedt om å bistå. Han er stolt over innsatsen de frivillige har lagt ned, og påpeker også at det har vært mulig fordi samarbeidet med St. Olavs hospital har vært veldig godt.

– Vi har blitt tatt godt imot, fått god opplæring og oppfølging, og på grunn av dyktige og engasjerte frivillige tror jeg vi har vist oss tilliten verdig, sier Nes.

Suppleringskjøring i Trondheim

- Røde Kors er støtteaktør for norske myndigheter. Det innebærer blant annet at Røde Kors skal kunne bistå myndighetene i beredskapsarbeidet på lokalt, fylkes- og nasjonalt nivå.
- Samtaler om samarbeid med St. Olavs hospital ble først startet 9. mars. Mindre enn to uker senere var frivillige ferdig med kurs i smittevern og klare for å bistå.
- Totalt 10 frivillige har fordelt vakter og bemannet ambulansen.
- Hjelpekorpsset i Trondheim har også vaktlag som er i ordinær beredskap 24/7.
- Avtalen med helseforetaket har ingen utløpsdato, og frivilligheten ønsker å bidra så lenge det er behov.

Kjøpmann Petter ved Coop Storo pakket hele 300 påskehilsener til innsatte.

COOP

Spanderte påkehilsen til innsatte

Coop spanderte en påkehilsen til samtlige innsatte i Oslo Fengsel og Bredtveit Fengsel, samt Elevator overgangsbolig, Oslo overgangsbolig, avdeling Sandaker og Gamlebyen. Til sammen 300 påkehilsener!

Tilbakemeldingen fra mottakerne er at de er overveldet over gavmildheten og takker Coop for oppmuntringen midt i en tid som er spesielt tøff for noen. "Jeg tror aldri mine barn har sett så store

påskeegg! Dere skulle sett de øya!" (Sitat fra deltaker i en av aktivitetene).

For oss i Røde Kors er det psykososiale aspektet en viktig faktor i det å jobbe med mennesker i sårbare situasjoner. Bidrag som dette er med å gi håp. Det minner oss om at alt vil bli bra!

Nettverk etter soning (NES) er et tilbud til tidligere straffedømte som er på vei tilbake til et nytt liv. NES har også et omfattende tilbud til barn av straffedømte.

IKEA og Bring

Over 4.000 barn og unge fikk påskeoverraskelse

I påskeuken delte Røde Kors ut aktivitetspakker til tusenvis av barn og unge over hele landet, med god hjelp fra våre samarbeidspartnere.

Aktivitetspakkene ble delt ut til de som vanligvis er på ulike aktiviteter sammen med Røde Kors i påsken. Dette fikk vi til ved hjelp av våre gode samarbeidspartnere i IKEA og Bring.

– Takket være en skikkelig dugnad hvor IKEA-ansatte over hele landet har satt sammen pakker, og distribusjon av Posten og Bring, nådde vi ut til familier i hele Norge, sier Elisabeth Dahl Hansen, seniorrådgiver i Røde Kors.

IKEA bidro med ulikt innhold i pakkene, blant annet aktivitetshefter, tusjer, fargestifter, påsegodt og kosedyr. Pakkene ble delt ut til deltakere i ulike Røde Kors-aktiviteter som Barnas Røde Kors, Ferie for alle, MARTE nettverkscenter med mer.

– Siden vi ikke kan være sammen i år, fikk deltakerne en hyggelig overraskelse. I år utgikk dessverre de fleste av Røde Kors' påskeaktiviteter for barn og familier i lavinntekt. Derfor er Røde Kors glad for at vi kunne tilby deltakerne et lite pluster på såret, sier Dahl Hansen og legger til at det er takket være trepartssamarbeidet mellom det offentlige, det private næringslivet og frivilligheten at dette initiativet fra IKEA gledet så mange barn i påskeferien.

Siden starten i 2008 har 82 personer blitt pantemillionærer, og det er utbetalt til sammen over 340 millioner kroner.

Pantelotteriet

Tusen takk til alle våre pantehelter

Under pandemien opplever Røde Kors at enda mer pant brukes som innsats i Pantelotteriet. Det betyr svært viktige midler til vårt humanitære arbeid.

Vi i Røde Kors er vant til å bidra i kriser, og må hele tiden tenke nytt. De siste ukene har vi vært nødt til å forandre på mange av våre tilbud. For Røde Kors handler det vanligvis om å være veldig nær mennesker og nær der utfordringene er. Nå har vi måtte holde avstand. Besøksvenner har ikke lenger kunne gi bort en klem og leksehjelpere har ikke kunne sitte sammen med en elev som trenger hjelp med skolearbeidet. Også påsketuristene har holdt seg hjemme.

Men selv om alt er annerledes, er behovet for hjelp stort. For mange er behovet enda større nå. Da må vi omstille oss, og være til stede for hverandre på andre måter. Nå besøker vi folk via telefon og videosamtaler, vi bistår helsevesenet, handler dagligvarer for de som må holde seg hjemme og hjelper kommuner med ulike koronatiltak. For når alt er annerledes er det viktig at vi fortsetter å bry oss om hverandre, at vi fortsetter å hjelpe hverandre.

Tusen hjertelig takk til alle dere som trykker på Røde Kors-knappen når dere panter. For unge, ensomme og de som er i fare er dere en ekte helt!

Takk for at du er medlem!

